

Broedplaats Westerdok

Bericht van een nieuwe bewoner

21 maart - Een zwak voorjaarszonnetje op het nieuwe Westerdokseiland. Zand op de kade, een kind gaat op in het spel, bouwt huizen van straatklinkers, graaft kanalen met een schep. Andere kinderen spelen mee. Eén gooit het bouwwerk om, het kind huilt. Toch spelen ze weer verder.

Op de Korte Prinsengracht werden de dag ervoor iepen omgezaagd. Wie het nog niet is overgevallen en op de Eenhoornsluis in noordelijk richting kijkt, ziet het nu beter: de nieuwbouw is nog indrukwekkender in zijn lelijkheid. Het eerste complex, een sombere kolos met periscopische uitsteeksels, domineert het nieuwe Westerdok. Ik wed dat het al in de architecturale prijzen is gevallen. Ieder ander zou erom huilen.

Hoogopgeleide visie

In deze donkere kolos zien de binnenruimtes, de zogenaamde 'cours', eruit als begraafplaatsen. Iedereen is welkom als hij zich maar koest houdt: niet spelen, geen lawaai, geen fietsen. Alleen doden kunnen zich daaraan houden. In deze zwarte kolos heeft de gemeente Amsterdam een nieuwe 'broedplaats' ingericht. Een speelplaats voor kunstenaars. Vroeger kraakten ze een gebouw, dan ontstond er een creatief proces met vele mogelijke uitkomsten, nu laat de gemeente zogenaamde broedplaatsen inrichten. De termijn staat vast, deelnemers worden geselecteerd, de nuttige uitkomsten zijn een vaststaand ge-

geven. De ambtenaren, adviseurs en bestuurders hebben het er druk mee.

Van een gewone kippenren kan geen sprake zijn: er is visie nodig, er moet nagedacht worden. Stellingen worden ingenomen, perspectieven worden geschetst. Ieder ander zou erom huilen.

Natuurlijk, het is leuk, een kippenren in de nieuwbouw. Vijftien geselecteerde huurders

FOTO PAUL REINSHAGEN

die 'iets' doen met de stad, met de vormgeving, de stadsbeelden, het verleden en de toekomst – ja ja... Maar nu komt de hoogopgeleide visie voor dit gemeentelijke initiatief. Die staat in een rondgedeelde folder:

Door de broedplaats moet het Westerdok aantrekkelijk maken voor de bewoners en bezoekers van Amsterdam, waardoor zij niet alleen het historische centrum bezoeken, maar ook het Westerdok, de nieuwe stad aan het IJ, worden mensen van de oude stad naar de nieuwe stad getrokken. (sic)

Ook staat er in de folder: *Echter, de groep (Vereniging de Loods) heeft het op het Zeeburgereiland prima naar zijn zin. Daarom was er opeens (sic) 1600 m2 in de plinten beschikbaar voor een broedplaats – een plek met betaalbare huren, in hartje binnenstad en ook nog in de nieuwbouw: een unieke kans!*

Nieuwe stad

Afgezien van de vraag of Vereniging De Loods een eerlijke kans voor deelname kreeg en huren tegen een redelijke prijs kreeg aangeboden: ligt die nieuwe broedplaats nu in het hartje van de binnenstad of ergens in een nieuwe stad aan het IJ? Als je naar de nieuwbouw kijkt, zou het laatste bedoeld kunnen worden. Kijk je naar de stedelijke functies van dit nieuwe stukje binnenstad, dan zijn die heel beperkt. Een hoop huizen, dat wel, maar wat nog meer?

Na enig zoeken: de folder is uitgebroed door één van de stadsactieve huurders (Stipo). Gemeentelijk Bureau Broedplaatsen heeft aan Stichting Urban Resort gevraagd om een visie voor de broedplaats Westerdok te maken. Urban Resort is hoofdhuurder en initiator. Die vind ik niet terug in de folder, maar wel op het Internet. Wie zit er achter Urban Resort? Hein

de Haan en Jaap Draaisma. Stichting Urban Resort huist aan de andere kant van de binnenstad, in de Wibautstraat 150. Zouden De Haan en Draaisma die visie bedacht hebben?

Ooit heeft De Haan een fatsoenlijk haalbaarheidsonderzoek voor de toenmalige Douane-loosden gemaakt. Dat ging tot in de details: de mogelijkheden van herbouw zonder al te veel geklets. Geïnspireerd door feitelijkheden: een langgerekt gebouw op de kade met gebruikers die het onder hun hoede hadden. Een inspirerend ruimtelijk gegeven voor het oude Westerdok, niet die slaapverwekkende onzin van hedendaagse stedenbouwers.

Een nieuwe variant op de uitspraak van Schaefer luidt: 'Wonen moet je érgens, het gelul gaat gewoon door.'

Bert Bakker

Henny en Eddy hangen weer aan de toog, een hobby van ze...